

— da bi jih vzela na zapisnik in s tem v zgodovino narodov Jugoslavije Zvezna ljudska skupščina, zakaj oni so že zdavnaj pred njo spoznali, da bo veljavna ustava prej ko slej zastarela in da jim je zaradi tega ni treba niti malo jemati zares.

Ne gre za to, ali imajo prav ali ne, gre za to, da ne klonejo pred mnogo številnejšim nasprotnikom (samo v Sloveniji je kakih 20 milijonov kinematografskih obiskovalcev letno). In če se zadnji čas majceno tajajo, je to bolj — priznajmo — posledica ekonomskega terorčka kakor dobre volje. Zavpijmo jim torej ob petletnici napadov ter duševnih naporov: Na dolga leta!

♂

Opomba uredništva:

Uredništvo predlogu, kolikor se ta tiče Naše sodobnosti, iz tehničnih razlogov zaenkrat ne more ustreči v celoti, zato objavlja samo dejstva iz prvega polletja v treh največjih slovenskih kinematografskih podjetjih (Ljubljana, Maribor, Celje), zraven pa navaja naslove filmskih distribucijskih podjetij in pa imena in priimke njihovih direktorjev, ki nam praktično kratijo pravico do slovenskih filmskih besedil.

Proo je število vseh predvajanih premierskih filmov, v oklepaju pa število filmov s slovenskimi besedili.

MORAVA-FILM	61	(8)	MIODRAG VUKIĆ
CROATIA-FILM	54	(8)	ANDRO KOVAČEVIĆ
KINEMA	55	(15)	NEDJO PAREŽANIN
MAKEDONIJA-FILM	52	(15)	DJORDJE BOSBOKILAS
ZETA-FILM	39	(8)	LJUBO LUČIĆ (v. d.)
SKUPAJ		261	(54)

Celotno razmerje je torej 207 : 54.

Zaželeno slike naštetih direktorjev bomo objavili v eni izmed prihodnjih števil, kolikor bodo ti tako ljubeznivi, da nam jih bodo poslali.

POROČANJE ALI OMALOVAŽEVANJE

V Stolpcu za nove knjige (Delo, 7. novembra 1961) smo prebrali tole poročilce: »Mitja Mejak je pri Državni založbi Slovenije izdal izbor svojih literarnih ocen pod naslovom »Književna kronika«. Petdeset objavljenih kritik je iz let od 1950 do 1961, spremljajo torej dobro desetletje sodobnega literarnega razvoja. Mejakove kritike so pisane v publicističnem stilu, saj so bile namenjene našemu dnevnemu in periodičnemu tisku. Zato tudi ne zasledujejo literarnih pojavov kontinuirano, temveč se zaustavljajo ob njih brez smotrne izbire, kakršno v knjižno strnjeni obliki in ob izbranem naslovu nekoliko pogrešamo.«

S kritikami Mitje Mejaka se seveda človek lahko strinja ali pa tudi ne. Lahko jih sprejme kot izraz pravične vere v slovensko literaturo ali pa kot izraz zmotnega ocenjevanja domačih knjižnih novitet. Nadalje ima človek

pravico, da soglaša z Mejakovimi literarno kritičnimi nazori, da jih sprejema s pridržki ali pa da se ogreva za docela nasprotna nazore. Mogoče je tudi razmišljati o slogovnih kvalitetah Mejakovih kritičnih ocen in ugotavljati dobre ali slabe strani tega sloga. In navsezadnje lahko človek analizira Mejakove kulturnopolitične poglede in hkrati s tem določi avtorjevo mesto v sodobni slovenski kritiki. Vse to je mogoče in vse to je že zdavnaj konvencija slehernega kolikor toliko razvitega kulturnopolitičnega in literarnega življenja. Odpraviti pa desetletno delo s kratko vestjo, ki očita kritični publicistiki to, kar ji je imanentno, namreč publicistični stil, je skoraj tako paradoksalno, kakor bi bilo paradoksalno, če bi nekemu pesniku očitali, da piše stihijsko, zato ker piše v stihih.

Kaj pa naj pomeni, da Mejak ni zasledoval literarnih pojavov »kontinuirano«, z vsemi umskimi napori ni mogoče razvozlati. Kajti, ali vseh petdeset Mejakovih ocen ni en sam in dovolj nazoren dokaz, da je naš avtor iz leta v leto spremljal pojave v slovenski literaturi, jih analiziral, razmišljal o njih in iskal in določal njihovo umetniško in estetsko vrednost? Skratka: ni živel s kovčkom v rokah, ne z voznimi kartami v žepu in ne s povabili v listnici na razne evropske in podevropske simpozije, tudi ni begal po prostoru med Triglavom in Kajmakčalanom, obtožujoč svoje literarne rojake in nabirajoč integralno jugoslovanska potrdila za svoj plasma v rojstnem kraju, marveč je pisal in napisal v potu svojega obraza ocene petdesetih slovenskih novitet, objavljal jih je v slovenskem in ne v kakem tujem jeziku, bil je domači delavec in ne psevdoevropski zefir, za kar zasluži vsaj — tlačansko priznanje.

Morebiti pa je v našem jeziku še kakšna drugačna razlaga besede kontinuiteta? Kaj pa, če je citirano poročilce izraz in potrditev kontinuitete slabega in površnega poročanja o slovenskih knjižnih novitetah, ki ga opazujemo v našem časnikarstvu že od Bleiweisovih »Novic« dalje?

♂

BEŽNA MISEL

(Ob branju nekega članka)

*Življenje teče svojo pot
brez perspektiv in brez besede,
brez uresničevalnih zmot
in brez fenomenalne zmede.*

♂